

Redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Referensperiod 2023

Redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer referensperiod 2023

Finansmarknadsaktör: Kåpan tjänstepensionsförening, LEI-kod: 549300KXK2BI4PYWQ807

Kåpan tjänstepensionsförening (Kåpan) förvaltar premiebestämda pensioner för statligt anställda. Kåpans uppdrag är att leverera en långsiktigt stabil pension till lägsta möjliga kostnad och samtidigt bidra till att främja en långsiktig hållbar utveckling i samhället. Kåpan erbjuder ett flertal försäkringar som alla ligger under en och samma produkt, Kåpan traditionell försäkring.

Kåpan beaktar de huvudsakliga negativa konsekvenserna av sina investeringsbeslut för hållbarhetsfaktorer. Föreliggande redogörelse är den konsoliderade redogörelsen för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer för Kåpan i enlighet med Artikel 4 i EU kommissionens delegerade förordning (EU)2022/1288.

Denna redogörelse för de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer omfattar referensperioden från 1 januari till 31 december 2023 och utgår från de investeringsbeslut som sker inom ramen för Kåpan traditionell försäkring.

Vid alla typer av investeringsbeslut finns det möjligheter och/eller risker att hållbarhetsfaktorer påverkas både positivt och negativt. Indikatorerna för de huvudsakliga negativa konsekvenserna är ett sätt att mäta hur investeringsbeslut kan påverka hållbarhetsfaktorer negativt. Kåpan tar hänsyn till dessa indikatorer främst genom utgångspunkten att Kåpans investeringar ska vara i linje med internationella normer och principer som syftar till att värna mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och antikorrruption samt att skydda vår miljö och motverka klimatförändringar.

Därutöver stävar Kåpan efter att minska våra investeringars negativa konsekvenser på hållbarhetsfaktorer genom att välja in investeringar med hög hållbarhetsprofil. Kåpan strävar efter att inte investera i bolag med omsättning från olja och kol (utvinning, bearbetning, raffinering samt kraftproduktion). Kåpan investerar inte i bolag som tillverkar eller distribuerar kontroversiella vapen. Kåpan lånar inte ut till icke demokratiska stater.

Kåpan har satt kort- och långsiktiga klimatmål i linje med Parisavtalet. Våra investeringars negativa klimatkonsekvenser i form av koldioxidavtryck mäts och redovisas årligen (där relevant data och mätmetod finns). Kåpan genomför även årligen en skattning av hur klimatrisker kan påverka våra investeringars avkastning. Detta genom att tillämpa klimatscenarier i form av stresstest inom ramen för den årliga riskrapporten (ERSA).

Vi utövar vårt ägaransvar i form av påverkansdialoger och deltagande på bolagsstämmor, valberedningar samt i rådgivande kommittéer. Detta är viktigt ur många aspekter och inte minst utifrån det faktum att vi förbättrar vår kännedom om våra investeringars hållbarhetspåverkan.

Detta är Kåpans andra konsoliderade redogörelsen för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer i enlighet med Artikel 4 i EU kommissionens delegerade förordning (EU)2022/1288. Det innebär att vi i år har jämförelsetal för de indikatorer som omfattas av regelverket. I vissa fall är det svårt att bedöma utfallet då förändringar mellan åren dels beror på ökad täckningsgrad men även på förändringar i företagets hantering av hållbarhetsrisker. Vi kommer succesivt att arbeta vidare med dessa indikatorer med ambitionen att våra investeringars negativa konsekvenser på omvärlden minskar över tid.

Datatillgängligheten och datakvalitén varierar mycket beroende på tillgångsslag. Då Kåpan investerar i ett flertal olika tillgångsslag har det varit en utmaning att samla in data för samtliga investeringar på ett resurseffektivt sätt givet den låga täckningsgrad som föreligger främst för ett antal av våra noterade innehav. I denna redovisning har vi därför valt att bara redovisa huvudsakliga negativa konsekvenserna av investeringsbeslut för hållbarhetsfaktorer för Kåpans noterade innehav (den noterade obligationsportföljen och den noterade aktieportföljen). För referensperioden omfattar de noterade innehaven 66 procent av de totala tillgångarna. Därutöver har vi redovisat konsekvenser för två indikatorer gällande fastigheter, vilket relaterar till våra direktägda fastigheter i dotterbolaget Kåpan Fastigheter. Kåpan Fastigheter utgjorde ca fem procent av Kåpans totala tillgångar vid referensperiodens slut.

Summary

Kåpan Government Employees Pension Fund (Kåpan) manages collectively agreed occupational pension for people who are or have been government employees. Kåpan's mission is to provide a long-term stable pension at the lowest possible cost and at the same time contribute to promoting long-term sustainable development in the society. Kåpan offers several insurances that are all gathered under the same product, Kåpan traditional insurance.

Kåpan takes the principal adverse impact on sustainability factors in consideration when making investment decisions. The following statement is the consolidated statement on principal adverse impact on sustainability factors for Kåpan in accordance with Article 4 of the EU Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) (EU)2022/1288. This statement on principal adverse impacts for sustainability factors covers the reference period from 1 January to 31 December 2023 and is based on investment decisions made within the framework of Kåpan traditional insurance. With all types of investment decisions, there are opportunities and/or risks which affect the sustainability factors both positively and negatively. The indicators for the principal adverse impact are a way of measuring how investment decisions could have a negative impact on the sustainability factors. Kåpan must take these indicators into account to be compliant with international norms and principles which aims to protect human rights, working conditions, anti-corruption, our environment and counteract climate change. In addition, Kåpan strives to reduce the investments negative impact on sustainability factors by selecting investments with a high sustainability profile. Kåpan strives not to invest in companies with sales from oil and coal (extraction, processing, refining and energy production). Kåpan does not invest in companies that manufacture or distribute controversial weapons. Kåpan does not lend to non-democratic states. Kåpan's short- and long-term climate goals are set in line with the Paris Agreement. Investments negative impact on climate related to carbon footprint are measured and reported annually (where relevant data and measurement methods are available). Kåpan also conducts an annual assessment regarding how climate risks can affect the return on our investments. The risk assessment is conducted through stress testing of climate scenarios within the framework of the annual risk report (ORSA). We exercise our ownership responsibility through advocacy dialogues and participation in general meetings, election committees and advisory committees. This is important through several perspectives and improves our knowledge of our investment's impact on sustainability.

This is Kåpan's second consolidated statement of the principal adverse impacts on sustainability factors in accordance with Article 4 of the EU Sustainable Finance Disclosure Regulation 2022/1288. This means that we do have comparative figures for the indicators covered by the regulation this year. In some cases, it is still difficult to assess the outcome as changes in data could be explained by increased coverage or greater focus on sustainability factors and risk. We will successively continue the work with these indicators with the ambition that the negative impact on the environment from our investments will be reduced.

Data availability and data quality vary greatly depending on the asset type. As Kåpan invests in different asset classes, it has been a challenge to collect data for all investments in a resource-efficient manner given the low degree of coverage that mainly exists for a number of our unlisted holdings. Therefore, we have chosen only to report on the principle adverse impact on sustainability factors in investment decisions regarding Kåpan's listed holdings during the reference period (which includes the listed bond portfolio and the listed equity portfolio). For the reference period, the listed holdings constitute 66 percent of the total assets. In addition, we will also report the consequences for two indicators related to our directly owned properties in the subsidiary Kåpan Fastigheter. For the reference period, Kåpan Fastigheter constitute about five percent of Kåpan's total assets.

Beskrivning av de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer

Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt KLIMATRELATERADE INDIKATORER OCH ANDRA MILJÖRELATERADE INDIKATORER						
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser		Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Indikator			2023	2022		
Utsläpp växthusgaser	1. Utsläpp av växthusgaser	Scope 1- växthusgasutsläpp (ton CO2e).	87 071	92 013	Täckning 89 % Beräknad 32 % Rapporterad 68 % Datatäckningsgrad (täckning). Där täckning inte är uppdelad på beräknad och rapporterad avser andelen rapporterad täckning. Scope 1: omfattar utsläpp av växthusgaser som sker i företagets egen verksamhet.	Indikator 1 Scope 1 och 2: Kåpan har satt kort- och långsiktiga klimatmål för investeringsportföljen. En åtgärd för att minska investeringarnas utsläpp av växthusgaser scope 1 och 2 är att föreningen valt att inte investera i branscher där vi anser att omställningsrisken är hög (kol och olja). En annan viktig åtgärd är att, där det är möjligt utifrån föreningens uppdrag, prioritera investeringar som bidrar till minskad negativ klimatpåverkan. Under referensperioden har vi sålt av ett fåtal bolag på grund av för hög andel omsättning från oljerelaterad verksamhet. Föreningen har under referensperioden fört ett antal påverkansdialoger kopplat till klimatpåverkan vilket beskrivs under avsnittet "Strategier för ägarengagemang" sid 15.
		Scope 2- växthusgasutsläpp (ton CO2e).	34 167	34 187	Täckning 89% Beräknad 32% Rapporterad 68 % Scope 2: omfattar företagets indirekta utsläpp av växthusgaser från produktion av köpt energi som förbrukas av företaget.	

		Scope 3- växthusgasutsläpp (ton CO2e).	3 499 511	1 930 163	Täckning 87 % Beräknad 51 % Rapporterad 49 % Scope 3: omfattar alla andra indirekta utsläpp av växthusgaser som sker i ett företags värdekedja men som företaget inte direkt kontrollerar.	<p>Scope 3:</p> <p>Vi har inte agerat specifikt på investeringarnas scope 3 utsläpp, men tack vare att en större andel av våra investeringar nu rapporterar scope 3 blir siffrorna mer tillförlitliga. Att fler bolag rapporterar scope 3 bidrar också till en betydande ökningen från föregående referensperiod.</p> <p>Indikator 2 och 3</p> <p>Scope 3 ingår i dessa beräkningar vilket medför en stor ökning från föregående år.</p> <p>De direkta utsläppen scope 1 och 2 har vi följt upp de senaste sex åren och de är i linje med våra klimatmål.</p> <p>För referensperioden står drygt 40 bolag för 88 % av scope 3 utsläppen och dessa kommer vi att följa upp under 2024 avseende deras klimatmål och omställningsplaner. Vi kommer eventuellt att föra dialog med några av bolagen.</p> <p>För kommande referensperiod är målet att skapa oss en bättre uppfattning och analys av scope 3.</p>
		Sammanlagda utsläpp av växthusgaser (ton CO2e).	3 614 888	2 044 384	Täckning 87% Beräknad 54% Rapporterad 46%	
2. Koldioxidavtryck		Koldioxidavtryck (ton CO2e/MEUR).	523	335	Täckning 87% Beräknad 54% Rapporterad 46%	
3. Investeringsobjektets växthusgasintensitet		Investeringsobjektets växthusgasintensitet (ton CO2e/MEUR).	1 459	676	Täckning 87% Beräknad 54% Rapporterad 46%	

	<p>4. Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen</p>	<p>Andel av investeringar i företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen.</p>	<p>5,6 %</p>	<p>4,5 % Utfall 2022 är uppdaterat.</p>	<p>Täckning 81%</p>	<p>Kåpan har exkluderingskriterier för investeringar i kol och olja (utvinning, bearbetning, raffinering samt kraftproduktion max 5 % av omsättning).</p> <p>Kåpan hade tre investeringar under referensperioden med verksamhet kopplad till olja enligt ovanstående exkluderingskriterier. Kåpan anser att dessa är omställningsbolag.</p> <p>Exponeringen i denna indikator kommer främst från ett fåtal bolag vars huvudsakliga verksamhet är distribution och service kopplat till fossila bränslen (främst olja och gas i bolag inom tex infrastruktur i form av pipelines eller transportföretag för fossila bränslen). I dagsläget har föreningen inte några exkluderingskriterier kopplade till service och distribution av fossila bränslen.</p>
	<p>5. Andel av icke-förnybar energiförbrukning och energiproduktion</p>	<p>Investeringsobjektets andel av icke-förnybar energiförbrukning och icke-förnybar energiproduktion från icke-förnybara energikällor jämfört med förnybara energikällor, uttryckt i procent av totala energikällor.</p>	<p>52,5% 41,8 %</p>	<p>58,9 % 82 %</p>	<p>Täckning 85 % Beräknad 3 % Rapporterad 97 %</p> <p>Täckning 79 % (andelen var 45 % föregående år) Beräknad 12 % Rapporterad 88 %</p>	<p>Energiförbrukning: Föreningen har inte vidtagit någon särskild åtgärd för denna indikator under referensperioden.</p> <p>Energiproduktion: Andel rapporterad data har näst intill fördubblats vilket är bra. Det har med stor sannolikhet påverkat den positiva förändringen i utfall.</p> <p>Det är främst inom alternativa investeringar (onoterat) som föreningen har den största andelen investeringar i förnyelsebar energi</p>

						(vind- och solkraft). Målet är att kunna inkludera data från dessa investeringar i kommande rapporter.
	6. Energi- förbrukningsintensitet per sektor med stor klimatpåverkan	Energiförbrukning i GWh per miljon euro i intäkter från investeringsobjekt, per sektor med stor klimatpåverkan. GWh/MEUR Sektor: A) Jordbruk, skogsbruk och fiske B) Utvinning av mineral C) Tillverkning D) Försörjning av el, gas, värme, kyla E) Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering, sanering F) Byggverksamhet G) Handel; reparation av motorfordon, motorcyklar H) Transport och magasinering L) Fastighetsverksamhet	A) 3,64 B) 0,76 C) 0,22 D) 2,19 E) 0,52 F) 0,06 G) 0,06 H) 0,78 L) 0,44	A) 3,51 B) 0,72 C) 0,29 D) 3,09 E) 0,52 F) 0,09 G) 0,06 H) 0,93 L) 0,44	Täckning: A) 69 % B) 99 % C) 99 % D) 35 % E) 99 % F) 61 % G) 99 % H) 48 % L) 73 %	Föreningen har inte vidtagit någon särskild åtgärd avseende denna indikator under referensperioden.
Biologisk mångfald	7. Verksamhet som negativt påverkar områden med känslig biologisk mångfald	Andel av investeringar i investeringsobjekt med platser/projekt belägna eller i närheten av områden med känslig biologisk mångfald där investeringsobjektens verksamhet påverkar	1,1 %	0,7 %	Täckning 74 %	Kåpans strategi är att investera i bolag med hög hållbarhetsprofil. Det innebär för noterade bolag att Kåpan i möjligaste mån prioriterar bolag som har ett medvetet hållbarhetsarbete och arbetar proaktivt med hållbarhet. Urvalet av bolag sker med hjälp av hållbarhetsrating där biologisk

		dessa områden negativt.				<p>mångfald är en av faktorerna som ingår. Det innebär indirekt att risken för negativa konsekvenser för denna indikator minskar.</p> <p>Föreningen har under referensperioden fört påverkansdialoger kopplat till biologisk mångfald vilket beskrivs under avsnittet "Strategier för ägarengagemang" sid 15.</p> <p>Kåpan kommer att se över strategi för biologisk mångfald under 2024.</p>
Vatten	8. Utsläpp till vatten	Ton utsläpp till vatten som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt (ton/MEUR).	0,003	0,004	Täckning 41% Beräknad 84% Rapporterad 16%	<p>Vatten är även det en faktor som ingår i ovan nämnd hållbarhetsrating och indirekt påverkan utgår ifrån tidigare resonemang under indikator 7.</p> <p>Rapporterad andel är låg för denna indikator vilket gör att den huvudsakliga negativa konsekvensen är svår att bedöma.</p>
Avfall	9. Farligt avfall och radioaktivt avfall	Ton farligt avfall och radioaktivt avfall som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt (ton/MEUR).	18,8	27,4	Täckning 89% Beräknad 67% Rapporterad 33%	<p>Föreningen har inte vidtagit någon särskild åtgärd avseende denna indikator under referensperioden, men indirekt påverkan utgår ifrån resonemanget under indikator 7 samt frågor kring avfall ingår i de påverkansdialoger som förts under referensperioden.</p>

Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt						
INDIKATORER FÖR SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONALFRÅGOR, RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SAMT FRÅGOR RÖRANDE BEKÄMPNING AV KORRUPTION OCH MUTOR						
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser		Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
			2023	2022		
Sociala förhållanden och personalfrågor	10. Brott mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag	Andel av investeringar i investeringsobjekt som har varit inblandade i brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag.	9,9 %	7,7 %	Täckning 74 %	Föreningens riktlinje är att inte investera i bolag där det bekräftats att bolaget har brutit mot OECD:s och FN:s riktlinjer. Andelen 9,9 procent som beräknas för indikator 10 täcker även bolag där det föreligger misstanke om brott eller där det anses finnas en överhängande risk för att brott kan ske eller där informationsgivningen kring misstänkta brott är undermålig.
	11. Inga processer och efterlevnadsmekanismer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan strategier för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag eller mekanismer för klagomålshantering av brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag.	0,08 %	0,02 %	Täckning 94 %	Andelen av Kåpans noterade innehav där brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag bekräftats utgör cirka 0,7 procent och omfattar två bolag. Föreningen har under referensperioden fört påverkansdialoger kopplat till mänskliga rättigheter, arbetsrätt samt korruption vilket beskrivs under avsnittet "Strategier för ägarengagemang" sid 15.

	12. Ojusterad löneklyfta mellan könen	Genomsnittlig ojusterad löneklyfta mellan könen hos investeringsobjekt.	13,3 %	10 %	Täckning 47 % (andelen var 39 % föregående år).	En påverkansdialog har förts kopplad till denna indikator. I övrigt har föreningen inte vidtagit någon särskild åtgärd avseende denna indikator under referensperioden och har inga specifika åtgärder eller mål planerade under 2024.
	13. Jämnare könsfördelning i styrelserna	Genomsnitt för manlig och kvinnlig representation bland styrelseledamöter i investeringsobjekt, uttryckt i procentandel av samtliga styrelseledamöter.	Kvinnor: 38 % Män: 62 %	37 % 63 %	Täckning 94 %	Föreningen har vidtagit åtgärder genom röstning på bolagsstämmor. Föreningen röstar enligt policy som strävar efter minst 30/70 fördelning. Åtgärder som vidtagits vid röstning utgår ifrån bolagsförhållanden och vissa geografiska praxis. Föreningen avgör från fall till fall hur vi röstar för att påverka denna indikator i en positiv riktning. Om till exempel ett kön inte är representerat i styrelsen kan föreningen rösta nej till omval av styrelsen eller i förekommande fall nej till valberedningens ordförande samt nya medlemmar som nominerats och som inte förbättrar fördelningen. Detta gäller även under 2024.
	14. Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska vapen och biologiska vapen)	Andel av investeringar i investeringsobjekt som är involverade i tillverkning eller försäljning av kontroversiella vapen.	0 %	0 %	Täckning 83 %	Föreningen har vidtagit åtgärder genom att inte investera i bolag som är involverade i tillverkning eller distribution av kontroversiella vapen. Föreningen har genomlyst hela den noterade portföljen fyra gånger under referensperioden. Om det framkommer att ett bolag bryter mot denna riktlinje avyttras bolaget omgående eller så snart det är möjligt. Detta gäller även för 2024.

Indikatorer som gäller för investeringar i statliga och överstatliga enheter						
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser		Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
			2023	2022		
Miljö	15. Växthusgasintensitet	Investeringsobjektens växthusgasintensitet (ton CO2e/MEUR BNP). Omfattar länders scope 1-3 utsläpp.	245,5	99	Täckning 100 % Täckningen relaterar till 100 % av statsobligationerna i investeringsportföljen. Denna indikator omfattar tre statsobligationer, förra året var det en obligation, vilket är en förklaring till ökad växthusgasintensitet.	Föreningen har inte vidtagit någon särskild åtgärd avseende denna indikator under referensperioden och har inga specifika åtgärder eller mål planerade för 2024.
Sociala aspekter	16. Investeringsobjektens hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar	Antal länder där investeringsobjekten har sin hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar (i absoluta tal och relativa tal, dividerat med samtliga länder där investeringsobjekten har sin hemvist), enligt internationella fördrag och konventioner, Förenta nationernas principer och i förekommande fall nationell lagstiftning.	Absolut: 0 % Relativ: 0 %	0 % 0 %	Täckning 100% Täckning 100 %	Föreningen har vidtagit åtgärder genom att inte investera i statsobligationer utfärdade av vissa stater som inte ansluter sig till demokratiska principer. Detta gäller även för 2024.

Indikatorer som gäller för investeringar i fastigheter						
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser		Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
			2023	2022		
Fossila bränslen	17. Exponering mot fossila bränslen genom fastigheter	Andel av investeringar i fastigheter som är involverade i utvinning, lagring, transport eller tillverkning av fossila bränslen.	0 %	0 %	Redovisningen omfattar Kåpans dotterbolag Kåpan Fastigheter.	Ej tillämpligt då innehavet utgörs av kontorsfastigheter.
Energieffektivitet	18. Exponering mot energi-ineffektiva fastigheter	Andel av investeringar i energi-ineffektiva fastigheter.	95 %	97 %	Andelen avser fastigheter med energiklass C och lägre.	Ett flertal åtgärder planeras med start 2024 med mål att förbättra energieffektiviteten i vissa fastigheter.

Andra indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, investeringar i investeringsobjekt						
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser		Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
			2023	2022		
Utsläpp	4. Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp som syftar till att anpassa sig till Parisavtalet.	62 %	68 %	Täckning 100% Med initiativ för klimatutsläpp avses här de som är i linje med Science Based Targets (SBTi). Klimatmål satta till 1,5 grader Celsius eller väl under 2 grader.	Det är av viktigt att företagen som föreningen investerar i har klimatmål. Föreningen följer upp utvecklingen i investeringarna, men har inte vidtagit någon särskild åtgärd avseende denna indikator under referensperioden.
Mänskliga rättigheter	9. Ingen policy för mänskliga rättigheter	Andel investeringar i enheter utan en policy för mänskliga rättigheter	15,3 %	12,4 %	Täckning 95 %	Föreningen har inte vidtagit någon särskild åtgärd avseende denna indikator under referensperioden. Om ett bolag saknar en policy för mänskliga rättigheter och samtidigt screenas för att bryta mot dessa principer (se indikator 10) kommer Kåpan att inleda påverkan med bolaget eller avyttra det.

Beskrivning av strategier för att identifiera och prioritera de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer

Kåpans arbete med hållbarhet utgår från föreningens hållbarhetspolicy samt ägarpolicy. Dessa policys ses över och fastställs årligen av Kåpans styrelse. Under referensperioden fastställandes dessa 2023-05-26 och 2023-12-19.

Kåpans övergripande målsättning är att leverera en långsiktigt stabil pension till föreningens medlemmar. Kåpan investerar med utgångspunkten att uppnå en god avkastning till rimlig risk, låga kostnader och där hållbarhet är en integrerad del i hela investeringsprocessen. Kåpan identifierar och utvärderar huvudsakliga negativa konsekvenser som föreningens olika investeringar kan innebära. Detta sker främst med genomlysning av investeringarna utifrån föreningens hållbarhetskriterier. Genomlysning sker vid nyinvesteringar och regelbundet för befintliga investeringar. Genomlysning sker av alla investeringar, men frekvens och metod varierar beroende på tillgångsslag. För majoriteten av tillgångarna sker identifiering och prioritering utifrån följande:

- Normativt urval och genomlysning; utgångspunkten är att de bolag som föreningen investerar i inte överträder internationella normer och konventioner vilket innebär att bolagen ska respektera mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupcion.
- Exkluderingskriterier; föreningen avstår från att investera i bolag som tillverkar eller distribuerar kontroversiella vapen, har mer än fem procent omsättning från kol och olja, bolag som har mer än fem procent omsättning från produktion och distribution av tobak samt statsobligationer utfärdade av vissa stater som inte ansluter sig till demokratiska principer.
- Positivt urval; bolagen som föreningen investerar i har hög hållbarhetsprofil. För föreningen noterade innehav innebär detta bland annat ett urval som utgår från hållbarhetsbetyg för miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning.
- Klimatpåverkan; redovisning av koldioxidutsläpp och koldioxidintensitet vilket ger en bild av nuläget samt framåtblickande klimatscenarios.

Mer detaljerad information kring dessa kriterier samt hur Kåpan hanterar övriga tillgångsslag finns att läsa på vår hemsida kapan.se.

Datakällor

För att beräkna konsekvenserna av hållbarhetsindikatorerna i denna redogörelse har Kåpan använt externa dataleverantörer. I beräkningarna har de framför allt utgått ifrån investeringsobjektens egen primära data samt publikt tillgänglig information. För vissa indikatorer där data saknas har estimat använts. Dataleverantörerna har tagit fram metod för beräkningarna i enlighet med definitionerna i regelverket. Det är Kåpan som har ansvarat för att ta fram underliggande innehav, där redovisade konsekvenser beräknas utifrån ett snitt av Kåpans noterade innehav under referensperioden.

I beräkningarna finns det risk för att data kan var felaktig eller ofullständig vilket innebär att negativa konsekvenser kan vara felbedömda. Detta kommer förmodligen att klarna med tiden när fler bolag börjar att hållbarhetsredovisa och denna typ av indikatorer blir standard att rapportera på.

I denna redovisning har vi valt att redovisa huvudsakliga negativa konsekvenserna av investeringsbeslut för hållbarhetsfaktorer för Kåpans noterade innehav under referensperioden. Detta omfattar Kåpans noterade obligationsportfölj och den noterade aktieportföljen. För referensperioden omfattar de noterade innehaven 66 procent av de totala tillgångarna.

Kåpan har även redovisat konsekvenser för de två indikatorer som gäller fastigheter, vilka relaterar till våra direktägda fastigheter i Kåpan Fastigheter.

Dataleverantör och metod:

Data från Clarity AI har använts för samtliga indikatorer med avstämning och jämförelse mot data från ISS och MSCI där så är möjligt. För indikatorer som gäller för investeringar i fastigheter har data tagits fram av Kåpan Fastigheter.

Strategier för ägarengagemang

Kåpans ägarengagemang styrs av föreningens ägarpolicy. Ägarengagemanget varierar beroende på investering och storlek och arbetet omfattar påverkan genom dialog, röstning på årsstämmor, medverkan i valberedningar, styrelseuppdrag samt uppdrag i rådgivande kommittéer.

Majoriteten av Kåpans dialoger bedrivs i samarbete med andra investerare via ISS Pooled Engagement. Dialogerna initieras oftast efter misstanke om eller bekräftade kränkningar av internationella normer och konventioner för miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt, korruption och kontroversiella vapen. Syftet med dessa dialoger är att säkerställa att bolaget hanterar dessa negativa konsekvenser och vidtar åtgärder för att undvika att de återupprepas. Om bolaget inte bemöter dialogerna eller vill vidta åtgärder har Kåpan en eskaleringsprocess där sista steget är att avyttra bolaget.

Kåpan röstar som regel på drygt 70 procent av de direktägda aktiernas bolagsstämmor varje år. Kåpan röstar utifrån en röstningspolicy med särskild hänsyn till hållbarhetsfaktorer. Kåpan redovisar varje år i en ägarrapport hur vi har röstat och om det har varit några särskilt viktiga ställningstaganden.

Kåpan är ofta en liten ägare i respektive bolag vilket innebär att medverkan i styrelser och valberedningar är begränsat till ett fåtal bolag där Kåpan har en större ägarandel. I vissa av föreningens onoterade investeringar inom riskkapital och fastigheter tar föreningen ett viktigt ägaransvar genom att vara med i fondernas rådgivande kommittéer, så kallade advisory boards. I dessa kommittéer medverkar föreningen med kunskapsstöd och som rådgivande samtalspartner i diverse frågor avseende fondernas verksamhet.

Referensperiodens påverkansdialoger:

- Föreningen har under året fört påverkansdialoger med 17 av våra direktinvesterade innehav. I hälften av fallen har bolagen varit responsiva och vidtagit åtgärder för att minska sin negativa påverkan på omvärlden.
- Inom området klimat, med fokus på utsläpp, klimatförändringar och avfallshantering, har påverkansdialog förts med sex av dessa bolag. För tre av bolagen har även påverkansdialog förts inom området för biologisk mångfald. Påverkansdialogerna fortsätter med fyra av bolagen under 2024.
- Två påverkansdialoger har förts inom området korruption, med fokus på mutbrott och konkurrenshämmande agerande. Påverkansdialog fortsätter med ett av bolagen under 2024.
- Fyra påverkansdialoger har förts inom området mänskliga rättigheter, med fokus på grundläggande rättigheter, konsumenträttigheter samt cyber- och konsumentssäkerhet. Påverkansdialoger fortsätter med tre av dessa bolag under 2024.
- Sju påverkansdialoger har förts inom området arbetsrätt, med fokus på diskriminering, arbetsförhållanden och fackliga rättigheter. Samtliga dialoger fortsätter under 2024.

Mer information om Kåpans ägarengagemang finns på kapan.se

Hänvisningar till internationella standarder

De bolag som Kåpan investerar i ska respektera mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupktion, utifrån principerna i FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella bolag samt inte vara inblandade i tillverkning eller distribution av kontroversiella vapen (antipersonella vapen, klustervapen, kemiska vapen och biologiska vapen). Vidare är FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030, vägledande för kapitalförvaltningen likväl som de FN stödda principerna för ansvarsfulla investeringar (UN PRI). Kåpan genomlyser de noterade innehaven kvartalsvis och bolag som eventuellt bryter mot normer och konventioner hanteras utifrån Kåpans eskaleringsprocess.

Kåpan stöttar Parisavtalets klimatmål att begränsa den globala uppvärmningen och föreningen har satt som långsiktigt mål att mätbara investeringars koldioxidavtryck ska vara nettonoll senast 2045. Föreningen har satt som delmål för klimatarbetet att det genomsnittliga koldioxidavtrycket ska minska med minst 20 procentenheter över varje femårsperiod från 2016. Kåpan mäter och rapporterar de noterade innehavens, samt de direktägda fastigheternas växthusgasutsläpp och koldioxidintensitet.

Kåpan tillämpar klimatscenarier i form av stresstest inom ramen för den årliga riskrapporten. Syftet är att uppskatta den finansiella effekten på Kåpans portfölj av olika klimatrelaterade scenarios.

Mer information om metod och utfall finns att läsa i Kåpans hållbarhetsredovisning 2023 på [kapan.se](https://www.kapan.se).

Historisk jämförelse

Kåpan ska enligt regelverket lämna en historisk jämförelse i denna redogörelse av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer i tabell 1. I årets rapport som avser referensperiod 2023 redovisar vi jämförelsesiffror från vår första referensperiod 2022. Det är svårt att i detta skede avgöra vad som mest påverkat utvecklingen i vissa indikatorer, om det är företagets hantering av hållbarhetsriskerna som har ändrats eller om det är förbättrad rapportering med ökad mängd data som påverkat utfallet. Föreningens förvaltrade kapital har också ökat vilket ger större potentiell negativ inverkan på omvärlden. Marknadsvärdet på den genomsnittliga noterade portföljen har ökat med drygt 9 procent mellan referensperioderna. Vår målsättning är att succesivt kunna förbättra analysen av utfallet i denna rapport samt kunna vidta åtgärder för flertalet av indikatorerna för att därmed i möjligaste mån minska investeringarnas negativa konsekvenser på omvärlden.

I denna bilaga gäller följande definitioner:

- (1) *Scope 1-, 2- och 3-växthusgasutsläpp*: utsläpp av växthusgaser som avses i punkt 1 e i–iii i bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 ⁽¹⁾.
- (2) *växthusgasutsläpp*: utsläpp enligt definitionen i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 ⁽²⁾.
- (3) *vägt genomsnitt*: förhållandet mellan vikten av finansmarknadsaktörens investering i ett investeringsobjekt och investeringsobjektets företagsvärde.
- (4) *företagsvärde*: summan vid räkenskapsårets slut av börsvärdet av stamaktier, börsvärdet av preferensaktier och det bokförda värdet av den totala skulden och innehav utan bestämmande inflytande, utan avdrag av kontanter eller andra likvida medel.
- (5) *företag aktiva i sektorn för fossila bränslen*: företag som får intäkter från prospektering, gruvdrift, utvinning, produktion, bearbetning, lagring, raffinering eller distribution, däribland transport, lagring och handel, av fossila bränslen enligt definitionen i artikel 2.62 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 ⁽³⁾.
- (6) *förnybara energikällor*: förnybara, icke-fossila energikällor, nämligen vindenergi, solenergi (termisk solenergi och fotovoltaisk solenergi) och geotermisk energi, omgivningsenergi, tidvattensenergi, vågenergi och annan havsenergi, vattenkraft, biomassa, deponigas, gas från avloppsreningsverk samt biogas.
- (7) *icke-förnybara energikällor*: andra energikällor än de som avses i punkt 6.
- (8) *energiförbrukningsintensitet*: förhållandet mellan energiförbrukning per aktivitetshet, produktion eller något annat mått för investeringsobjektet i förhållande till dess totala energiförbrukning.
- (9) *sektorer med stor klimatpåverkan*: de sektorer som anges i avsnitten A till H och avsnitt L i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 ⁽⁴⁾.
- (10) *skyddat område*: utsedda områden i Europeiska miljöbyråns gemensamma databas över utsedda områden (CDDA).
- (11) *område med hög biologisk mångfald utanför skyddade områden*: mark med högt värde för den biologiska mångfalden enligt artikel 7b.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG ⁽⁵⁾.

(1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 (EUT L 171, 29.6.2016, s. 1).

(2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 156, 19.6.2018, s. 26).

(3) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och klimatåtgärder, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentet och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU, rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

(4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90 och vissa EG-förordningar om särskilda statistikområden (EUT L 393, 30.12.2006, s. 1).

(5) Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensen och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG (EGT L 350, 28.12.1998, s. 58).

- (12) *utsläpp till vatten*: direkta utsläpp av prioriterade ämnen enligt definitionen i artikel 2.30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG (6) och direkta utsläpp av nitrater, fosfater och bekämpningsmedel.
- (13) *områden med hög vattenstress*: regioner där andelen totalt vatten som tas ut är hög (40–80 %) eller extremt hög (mer än 80 %) i World Resources Institutes (WRI) vattenriskatlasverktyg ”Aqeduct”.
- (14) *farligt avfall och radioaktivt avfall*: farligt avfall och radioaktivt avfall.
- (15) *farligt avfall*: farligt avfall enligt definitionen i artikel 3.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG (7).
- (16) *radioaktivt avfall*: radioaktivt avfall enligt definitionen i artikel 3.7 i rådets direktiv 2011/70/Euratom (8).
- (17) *icke-återvunnet avfall*: allt avfall som inte återvinns i den mening som avses med ”återvinning” i artikel 3.17 i direktiv 2008/98/EG.
- (18) *aktiviteter som negativt påverkar områden med känslig biologisk mångfald*: aktiviteter som kännetecknas av allt följande:
- a) Aktiviteterna leder till försämring av livsmiljöerna och habitaterna för arterna eller stör de arter för vilka ett skyddat område har utsetts.
 - b) För dessa aktiviteter har inga av de slutsatser, begränsningsåtgärder eller konsekvensbedömningar som antagits enligt något av följande direktiv eller nationella bestämmelser eller internationella standarder som motsvarar dessa direktiv genomförts:
 - i) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG (9).
 - ii) Rådets direktiv 92/43/EEG (10).
 - iii) En miljökonsekvensbedömning (MKB) enligt definitionen i artikel 1.2 g i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU (11).
 - iv) För verksamhet i tredjeländer, slutsatser, begränsningsåtgärder eller konsekvensbedömningar som antagits i enlighet med nationella bestämmelser eller internationella standarder som är likvärdiga med direktiven och konsekvensbedömningar som anges i leden i, ii och iii

(6) Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

(7) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).

(8) Rådets direktiv 2011/70/Euratom av den 19 juli 2011 om inrättande av ett gemenskapsramverk för ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall (EUT L 199, 2.8.2011, s. 48).

(9) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (EUT L 20, 26.1.2010, s. 7).

(10) Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

(11) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1).

- (19) *ojusterad löneskillnad mellan könen*: skillnaden mellan genomsnittlig bruttotimlön för manliga avlönade anställda och kvinnliga avlönade anställda uttryckt som andel av de manliga avlönade anställdas bruttotimlön.
- (20) *bolagsledning*: företagets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan.
- (21) *politik för mänskliga rättigheter*: ett politiskt åtagande som godkänts på styrelsenivå om mänskliga rättigheter som innebär att investeringsobjektets ekonomiska verksamhet ska överensstämma med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.
- (22) *visselblåsare*: rapporterande person enligt definitionen i artikel 5.7 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 ⁽¹³⁾.
- (23) *oorganiska föroreningar*: utsläpp inom eller lägre än de utsläppsnivåer som motsvarar bästa tillgänglig teknik (BAT-AEL) enligt definitionen i artikel 3.13 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU ⁽¹⁴⁾ för oorganiska högvolykmekikalier – fasta och övriga ämnen.
- (24) *luftföroreningar*: direkta utsläpp av svaveldioxider (SO₂), kväveoxider (NO_x), lättflyktiga organiska ämnen utom metan (NMVOC) och finpartiklar (PM_{2,5}) enligt definitionen i artikel 3.5–3.8 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2284 ⁽¹⁵⁾, ammoniak (NH₃) enligt det direktivet och tungmetaller (HM) enligt bilaga I till det direktivet.
- (25) *ozonnedbrytande ämnen*: ämnen som anges i Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet.

(12) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139 av den 4 juni 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 genom fastställande av tekniska gransknings- kriterier för att avgöra under vilka villkor en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till begränsningen av eller anpassningen till klimatförändringarna och för att avgöra om den ekonomiska verksamheten inte orsakar någon betydande skada för något av de andra miljömålen (EUT L 442, 9.12.2021, s. 1).

(13) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten (EUT L 305, 26.11.2019, s. 17).

(14) Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) (EUT L 334, 17.12.2010, s. 17).

(15) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2284 av den 14 december 2016 om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar, om ändring av direktiv 2003/35/EG och om upphävande av direktiv 2001/81/EG (EUT L 344, 17.12.2016, s. 1).

I denna bilaga gäller följande formler:

(1) Utsläpp av växthusgaser ska beräknas enligt följande formel:

$$\sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens aktuella värde}_i}{\text{investeringsobjektets företagsvärde}_i} \times \text{investeringsobjektets Scope}(x)\text{-växthusgasutsläpp}_i \right)$$

(2) Koldioxidavtryck ska beräknas enligt följande formel:

$$\frac{\sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens aktuella värde}_i}{\text{investeringsobjektets företagsvärde}_i} \times \text{investeringsobjektets Scope 1-, 2- och 3-växthusgasutsläpp}_i \right)}{\text{aktuellt värde på alla investeringar (miljoner euro)}}$$

(3) Investeringsobjektens växthusgasintensitet ska beräknas i enlighet med följande formel:

$$\sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens aktuella värde}_i}{\text{aktuellt värde på alla investeringar (miljoner euro)}} \times \frac{\text{investeringsobjektets Scope 1-, 2- och 3-växthusgasutsläpp}_i}{\text{investeringsobjektets intäkter (miljoner euro)}_i} \right)$$

(4) Staters växthusgasintensitet ska beräknas enligt följande formel:

$$\sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens aktuella värde}_i}{\text{aktuellt värde på alla investeringar (miljoner euro)}} \times \frac{\text{Landets Scope 1-, 2- och 3-växthusgasutsläpp}_i}{\text{Bruttonationalprodukt}_i \text{ (miljoner euro)}}$$

(5) Ineffektiva fastigheter ska beräknas enligt följande formel:

$$\frac{((\text{Värde på fastigheter byggda före 31.12.2020 med energideklaration C eller lägre}) + (\text{Värde på fastigheter byggda efter 31.12.2020 med behov av primärenergi under nära-nollenergibyggnad i direktiv 2010/31/EU}))}{\text{Värde på fastigheter som omfattas av bestämmelser om energideklarationer och nära-nollenergibyggnader}}$$

I dessa formler gäller följande definitioner:

- (1) *investeringens aktuella värde*: värdet i euro av finansmarknadsaktörens investering i investeringsobjektet.
- (2) *företagsvärde*: summan vid räkenskapsårets slut av börsvärdet av stamaktier, börsvärdet av preferensaktier och det bokförda värdet av den totala skulden och innehav utan bestämmande inflytande, utan avdrag av kontanter eller andra likvida medel.
- (3) *aktuellt värde på alla investeringar*: värdet i euro av finansmarknadsaktörens alla investeringar.
- (4) *nära-nollenergibyggnad, behov av primärenergi och energideklaration* ska ha de betydelser som anges i artikel 2.2, 2.5 och 2.12 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU ⁽¹⁶⁾

⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda (omarbetning) (EUT L 153, 18.6.2010, s.13).